

Izjava visokog predstavnika na pres konferenciji nakon sjednice Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira

Hvala vam svima što ste danas došli.

Sjednica Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira završena je prije 30 minuta.

Kao što znate, u jednom dijelu sjednice su učestvovali i novi članovi Predsjedništva, kao i predstavnici civilnog društva u Bosni i Hercegovini.

Uskoro ćete dobiti komunike, ali bih želio da vam iz prve ruke dam neke informacije o temama o kojima su se vodili razgovori i o kojima smo se saglasili tokom protekla dva dana.

Tokom diskusije dominirala je činjenica da smo nedavno obilježili petnaestu godišnjicu potpisivanja Dejtonskog sporazuma i da je Bosna i Hercegovina nedavno uspješno provela opće izbore i da se sada nalazi u fazi formiranja vladajućih koalicija.

U pogledu godišnjice potpisivanja Dejtona, članovi Upravnog odbora su u nekoliko navrata naglasili da je Bosna i Hercegovina daleko odmakla u jednom relativno kratkom vremenskom periodu.

U Bosni i Hercegovini vlada mir i niko ne bi trebao umanjivati suštinski značaj te činjenice.

No, iako Upravni odbor istinski cijeni suštinski napredak koji je od 1995. godine postignut u implementaciji Dejtonskog sporazuma i uspostavi državnih institucija potrebnih da bi Bosna i Hercegovina bila funkcionalna država, također je jasno izražena odlučnost, a ovo je nekoliko puta naglašeno kao najprioritetnije pitanje, da se politički zastoj koji je obilježio protekle četiri godine ne smije ponoviti.

Iz tog razloga je Vijeće za implementaciju mira u protekla dva dana raspravljalo o istinskim prioritetima i izazovima s kojima se Bosna i Hercegovina danas suočava i o načinu na koji međunarodna zajednica najbolje može pomoći u postizanju napretka u BiH.

U cjelini, Vijeće za implementaciju mira je imalo dvije međusobno dosljedne poruke:

Prvo, organi vlasti se moraju što prije formirati, a te vladajuće koalicije se moraju saglasiti oko programa koji će Bosnu i Hercegovinu vratiti na put euro-atlantskih integracija.

Drugo, da politički lideri koji su dobili podršku birača u oktobru sada imaju šansu da pokažu da su odgovorni i opredijeljeni da povedu ovu zemlju naprijed. Oni moraju iskoristiti ovu priliku za novi početak i pokazati da se slažu da daljnji zastoj nije opcija.

Vijeće za implementaciju mira je zauzelo stanovište da se BiH mora vratiti na ustanovljeni kurs u oblastima ključnih politika, uključujući državnu i vojnu imovinu, ustavnu reformu i uvjete iz EU partnerstva, uključujući popis stanovništva u BiH.

Vijeće za implementaciju mira je također stavilo do znanja da je međunarodna zajednica spremna da u pogledu ovih pitanja

sarađuje sa liderima koje su izabrali građani BiH.

Vijeće za implementaciju mira se složilo sa mojim stavom da političko približavanje – za razliku od politike konfrontacija nedavne prošlosti – predstavlja preduvjet za ostvarivanje napretka.

U ovom pogledu, Vijeće za implementaciju mira je dobro upoznato sa onim što se dešava u regionu. Očigledno je da Srbija i Hrvatska za cilj imaju članstvo u EU, i ovo je promijenilo njihove bilateralne odnose i regionalnu saradnju na suštinski način.

U posljednje vrijeme vidjeli smo neke pozitivne izjave od lidera BiH, a Vijeće za implementaciju mira ohrabrilo je napore koje ulaže Predsjedništvo BiH, te je pozvalo Predsjedništvo da preuzme veću ulogu u koordiniranju institucija u BiH.

Međutim, Bosna i Hercegovina – koja ima šansu da dobije najviše od ovog približavanja u regionu, do sada je dobila najmanje. Politički establišment zemlje i dalje ostaje iza regionalnog trenda.

Tako, dok je Daytonski sporazum donio mir i napredak, Vijeće za implementaciju mira se saglasilo da, dugoročno gledano, članstvo u EU pruža najjaču garanciju da će građani Bosne i Hercegovine ostvariti sigurnost i prosperitet.

Zbog toga moramo iskoristiti ovaj novi početak koji su izbori omogućili. Potrebna nam je promjena u pristupu i Vijeće za implementaciju mira je ovo eksplicitno stavilo do znanja.

Vlasti se moraju brzo formirati i moraju se formirati na osnovu toga koliko mogu biti efikasne.

Ovo znači više od pregovora o dodjeli mjesta u vlasti – to znači pregovaranje o dodjeli mjesta u vlasti pojedincima koji mogu mogu zajednički raditi kako bi sproveli ambiciozan i

težak program.

* *

Upravni odbor razmatrao je zaključke Izvještaja o ostvarenom napretku Bosne i Hercegovine koji je prije dvije sedmice objavila Evropska komisija.

Svima je poznato da je izvještaj bio daleko od pozitivnog – on navodi ograničen napredak... nepostojanje zajedničke vizije vladinih dužnosnika ... i mogućnost da Bosna i Hercegovina počne sistematski da krši međunarodne obaveze.

Jasno je da niko u Bosni i Hercegovini ili u međunarodnoj zajednici ne može na ovo gledati kao na zadovoljavajuće stanje.

Prema tome, politička strategija u ovoj zemlji mora da se mijenja i sada kada su izbori iza nas postoji šansa da se ona promijeni. PIC je izrazio nadu da ova šansa neće biti propuštena.

Uspostavljen je jasan konsenzus oko činjenice da liberalizacija viznog režima nije samo topla dobrodošlica za građane BiH da putuju Evropom; to je također pokazalo da Bosna i Hercegovina *može* ispuniti međunarodne uslove kada se njeni lideri potrude.

Građani Bosne i Hercegovine treba da osiguraju da njihovi lideri to žele češće.

Međunarodna zajednica i EU su pokazale da će odgovoriti pozitivno kada lideri BiH urade pravu stvar.

* *

PIC je bio vrlo jasan oko činjenice da je potrebno izvršiti ustavne promjene da bi Bosna i Hercegovina funkcionirala bolje. Odlučivanje treba da bude efikasnije.

Kao prioritetno pitanje, pregovori oko ustavne reforme trebali bi dovesti do sporazuma o prestanku kršenja građanskih prava utvrđenih u presudi u predmetu Sejdić-Finci.

* *

Zaključiću tako što ću objasniti čime se PIC NIJE bavio na ovoj sjednici:

Tema razgovora NIJE bilo zatvaranje OHR-a. Tema su bili izazovi sa kojima se Bosna i Hercegovina suočava – izazovi koji su još ozbiljniji i hitniji danas zbog stagnacije iz protekle četiri godine.

Dakle, iako je PIC razmatrao i napredak postignut na ispunjenju 5 ciljeva i 2 uvjeta, u komunikeu nećete naći analizu svakog uvjeta i cilja, kao što je ranije bio slučaj.

Kao što znate, u februaru 2008. godine PIC je utvrdio pet ciljeva i dva uvjeta koji se moraju ispuniti prije zatvaranja OHR-a.

To se nije promijenilo, ali nije ni ispunjeno. A neće ih ispuniti PIC. Moraju ih ispuniti ljudi koji trenutno formiraju vlasti.

Članovi PIC-a su vrlo jasno rekli da pitanja sa kojima se danas suočava BiH nisu odgovornost OHR-a ili međunarodne zajednice nego izabranog vođstva ove zemlje.

OHR će se zatvoriti kad budu ispunjeni svi uvjeti i ciljevi.

U međuvremenu, OHR će nastaviti da radi sa bosanskohercegovačkim liderima, da osigurava poštivanje Daytonskog mirovnog sporazuma, i sarađivaće sa ojačanim prisustvom EU.

Još jednom vam hvala što ste došli, i mislim da imamo vremena za par pitanja...